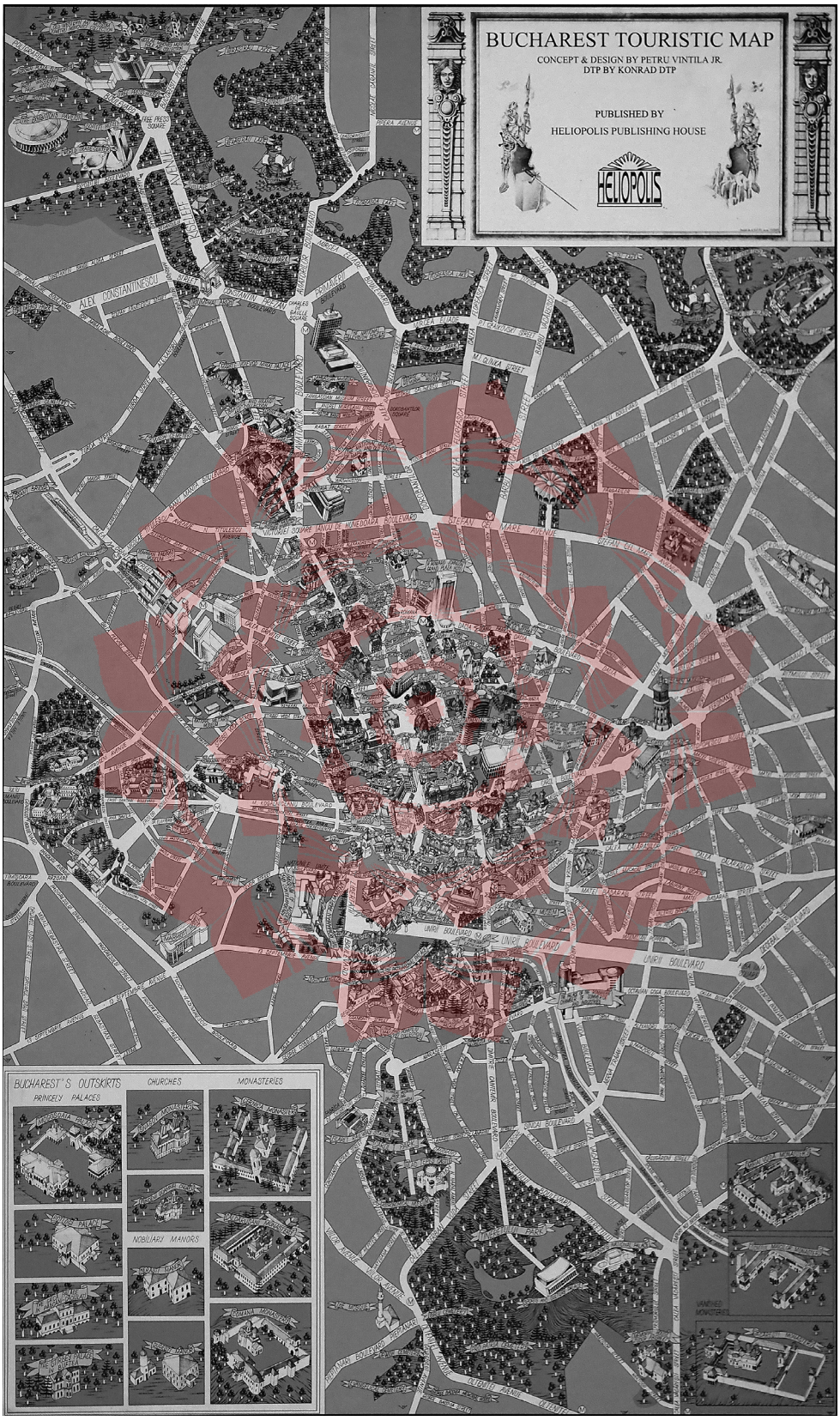

www.cartepedia.ro

„Fiind băiet, Dudești cutreieram...“ Scurtă autobiografie bucureșteană feat. Leul și Marcu

„București, București,/ Cât de drag îmi ești...“ cânta cândva Gică Petrescu, și cine știe de câte ori nu voi fi fredonat și eu – mai mult sau mai puțin autoironic – acest refren, chiar și atunci când eram cufundat în zloată sau noroi sau când, pe vremea liceului, la șase și jumătate dimineața, iarna, pe întuneric, stăteam pe scara autobuzului 116, dimpreună cu alți călători înghețați, într-un ciorchine uman neverosimil și destul de greu de imaginat azi.

Dar București este orașul meu, locul în care m-am născut și în care am revenit întotdeauna de câte ori am fost plecat prin lume. Dincolo de orice, mă fascinează în continuare cu piețele sale multicolore și locantele pitorești de unde se auzeau și încă se mai aud isoanele Tarafului Crailor de Curtea Veche, cu Miu Solomonaru și Viorel Fundament pe post de *special guest stars*, cu scenele teatrelor unde i-am văzut în copilărie pe Caragiu, pe Dem, pe Cotescu sau pe Ștefan Iordache (pentru a obține bilete, stăteam uneori la coadă toată noaptea!), cu parcurile și grădinile sale tulburător înflorite în ciuda epocilor terne pe care le traversau, cu pisicile șmecherite din Obor și câinii răsfățați de stăpânii lor în Parcul IOR (pe cei vagabonzi, dar cumplit de fermecători, i-a exterminat cândva, nemilos, primarul Băsescu, edilul care, altminteri, a constatat cu multă justețe că în urbea sa „iarna nu-i ca vara“!), cu chioșcurile de unde îmi luam pe vremuri sirop cu 50 de bani și covrigi cu 65 de bani, cu bisericile uimitoare descoperite în spatele blocurilor unde le înghesuise în ultimii ani de domnie Nea Nicu, cu vechile stadioane – precum Republicii, unde mergeam pe 2 mai, de „Ziua Tineretului“, la concertele de folk (când eram norocos, căram chitara Mariei Nagy și luam autograf de la Vali Sterian), Ghencea – unde am fost un campionat întreg să îi văd pe Balint și Lăcătuș, ori „23 August“, unde am văzut cuplajul de poveste din 1985 (Steaua – Rapid și Dinamo – Sportul Studențesc), la care au venit peste 100 000 de oameni, care stăteau inclusiv pe gazon, de nu se mai puteau bate cornerele...

www.cartepedia.ro

„Bucureşti, Bucureşti,/ Cât de drag îmi eşti…“ Din certificatul meu de naştere aflu că am venit pe lume la o maternitate din fostul Raion „Grivița Roșie“, devenit mai apoi Sectorul 1 (pe vremea în care Bucureștiul era împărțit în opt astfel de diviziuni). Familia mea locuia atunci în Mahalaua Voroneț din vechii Dudești. Eu nu am stat acolo, la început, decât câteva luni, fiindcă am fost luat de bunicii paterni până la cinci ani în colțul lor de Rai de pe Valea Buzăului, unde am revenit apoi în toate vacanțele mele de până la a doua studenție (am reușit să scap de Politehnică după anul I și am intrat a doua oară la Filologie). Cu un an înainte să încep școala primară, părinții m-au readus în București, respectiv în Vitan-Dudești, ca să mă acomodez cu Orașul. Și m-au dat la grădinița Ministerului Sănătății, undeva pe lângă Liceul „Spiru Haret“, aproape de buricul târgului. Acomodarea a fost dură. În prima zi, băiețelul alfa din grupa mea m-a trântit și m-a fixat cu nasul în mochetă, aproape să mă sufoce. Voia, desigur, să îmi arate cine e șeful. Dar m-am răzvrătit, răsucindu-mă fulgerător și l-am mușcat zdravăn de umăr, atât de tare încât a început să-i curgă sângele șuvoi. Din acel moment m-a lăsat în pace, însă taică-meu a trebuit să tragă sfori, nu glumă, ca să nu fiu dat afară din grădiniță.

Un alt motiv pentru care am fost readus în București era că suferam amarnic din cauza polipilor și amigdalelor, iar bunica trebuia să mă badijoneze în fiecare seară cu albastru de metilen, ceva oripilant. Așa că, în 1968, toamna târziu, am făcut necesara operație. Atunci a fost și cât pe-aci să mă pierd în jungla urbană. Anestezia se făcea cu o mască și m-am speriat îngrozitor, dând din picioare agonic (și rupând ciorapii de mătase ai asistentei în dreptul genunchilor) până ce gazul și-a făcut efectul și m-a adormit. După operație, trebuia să dorm cinci-șase ore, dar m-am trezit după numai o oră. Eram singur în salon și credeam că am ajuns în altă lume. Simțeam nevoia să evadez. Mi-am văzut hainele împăturite pe un scaun, le-am îmbrăcat și m-am furișat pe culoar. Nu știu cum, neobservat, am ieșit din spital și am ajuns pe stradă. Am făcut o tură la întâmplare prin zonă și, din fericire, am dat nas în nas cu bunicul meu, care se plimba nervos în jurul spitalului. M-a luat în brațe și a fugit cu mine înăuntru, unde părinții și doctorul familiei, Moisescu, stăteau la o șuetă, la cafea, fără să aibă habar ce făcusem eu, convinși că efectele anesteziei vor dura mult în timp…

Anul de grădiniță și primele două clase le-am făcut în Vitan, aproape de Poștă, la Școala 77. Cum nu aveam decât șase ani, a trebuit mai întâi să dau o testare. Era septembrie și destul de cald, iar cei din comisie m-au trimis afară, chipurile să fac un om de zăpadă. M-am uitat uimit la ei și, cu multă sinceritate, le-am aruncat în față: „Cred că sunteți tâmpiți!“. Astfel am trecut testul după mai puțin de un minut. Probabil profesorii și pedagogii care mă examinau nu își doreau să se expună și altor invective.

La școală, lucrurile au mers senzațional. După o săptămână, învățătoarea mea, doamna Marinescu, a constatat că știam deja să citesc. M-a întrebat cum am învățat și am

www.cartepedia.ro

uimit-o, explicându-i că devoram ultima pagină a cotidianului *Informația Bucureștiului*, cea cu știri externe. (Mă fascinau denumirile țărilor și orașelor sau numele liderilor politici. Și acum pot spune pe nerăsuflate Mobutu Sese Seko Kuku Bengdu Wa Za Banga, numele dictatorului din Zair.) Învățătoarea a luat imediat măsuri. L-a chemat pe tata la școală și i-a comunicat că urma să stau singur în prima bancă, oarecum izolat de restul colegilor. Părintele meu s-a speriat, crezând că, într-un fel, se repetă istoria din prima zi de grădiniță. Doamna Marinescu l-a liniștit, explicându-i că voi avea un program separat de lecții, că nu avea rost să mai pierd timpul cu „M-A, M-A, MA-MA" etc.

Înțelegând că nu sunt un copil „normal" și dorind să îmi îmbogățească educația, ai mei au hotărât imediat să învăț și o limbă străină. În mahalaua noastră era un amestec pestriț, dar amonios, convergent de români, țigani și evrei.

Oricum, după prima lună de școală, cât putuse să stea cu mine în București bunica paternă, cea care mă crescuse (toată viața i-am spus „mama"), fuseseră tocmiți domnul și doamna Rossman, doi bătrânei cumsecade, să mă ducă și să mă aducă de la școală, fiindcă drumul însemna și câteva traversări periculoase. Cei doi Rossman erau intelectuali și s-au oferit să mă învețe ei o limbă străină. Nu știu de ce, între engleză și franceză am ales-o pe prima. Mai târziu, în clasa a treia, când am reînceput orele de engleză cu domnișoara Mihaela Nestor (fiica filosofului interbelic I.M. Nestor, autorul, împreună cu Sorin Pavel și Petre Pandrea, al Manifestului „Crinului Alb"), aceasta s-a declarat „îngrozită" de accentul pe care îl căpătasem și a decis să începem de la zero. Nici acum nu știu exact ce a vrut să spună, dar am făcut cum mi-a zis. Cu domnișoara Nestor, o elegantă fată bătrână cultă și poliglotă – învăța câte o limbă străină nouă în fiecare an! – m-am întâlnit câte o oră de două ori pe săptămână până la terminarea liceului, dar nu mai făceam doar meditații la engleză, ci îmi dădea cărți „grele" să citesc și, apoi, le discutam amănunțit. Vorbeam câte în lună și în stele, de fapt. Țin minte că, la înmormântarea lui Tito, transmisă live și de TVR, am analizat pe rând toți șefii de stat prezenți la Belgrad.

Discuțiile cu „guvernanta" mea sui-generis se desfășurau la etajul opt al penultimului bloc de pe Bulevardul Brâncoveanu din Berceni. Dincolo începea câmpul, iar în dreapta se ridica o huruitoare centrală termică uriașă. Norocul meu a fost că la etajul șapte locuia nenea Victor David, cel mai bun prieten al tatălui meu și coleg cu el la Institutul de Igienă. Acesta mă recomandase domnișoarei Nestor.

Până să ajung, însă, în Berceni, la două stații înainte de capătul bulevardului respectiv, unde ne-am mutat în vara de după încheierea clasei a doua (dintr-a treia am învățat la Școala 108, apoi am urmat liceul la „Șincai"), am petrecut trei ani fabuloși în Dudești, pe Voroneț. Pe partea opusă străzii era fostul „Han", în fapt o curte mare, flancată de niște magherniță. Aici, deși se putea juca fotbal, nu prea aveam voie să merg

www.cartepedia.ro

fiindcă locuiau niște familii rău famate, inclusiv niște – *horribile dictu* – foști pușcăriași. Băteam mingea mai mult acolo unde se înfunda mahalaua, lângă curtea cofetarului Bugalete. Acolo m-am și tăiat urât într-un ciob de sticlă la un meci, iar cicatricea este vizibilă și în prezent pe un picior. Jucam și pe stradă, dar niciodată în curtea în care locuiam, ca nu cumva să sparg vreun geam.

„Curtea" era un microunivers fermecător. Cum intrai, pe stânga era casa, închiriată de la ICRAL, în care stăteam noi. După noi, alipite, erau câteva camere în care stăteau vecinii noștri romi, oameni liniștiți, care nu se îmbătau decât rareori, dar întotdeauna în miezul lui august, de Sfânta Maria. Față în față cu noi era o casă cu un etaj, unde locuia domnul Marcu, un contabil care mai delapida din când în când casieriile pe care le gestiona și era nevoit astfel să își schimbe domiciliul peste noapte, ajungând în arestul Miliției (dar se întorcea de fiecare dată jovial!). Asta până când a emigrat definitiv în Israel. Marcu – vecinul nostru, nu biblicul Apostol! – a fost însă aproape să moară de inimă înainte să plece din țară. Soția lui era prietenă bună cu celebra dresoare de lei Lidia Jiga (cea care avea să piară sfâșiată de animalele sale într-o reprezentație pe care Circul a ținut-o la Moscova). Lidia a venit în vizită la Doamna Marcu, dar nu oricum, ci însoțită de un pui de leu măricel, pe care tocmai începuse să-l dreseze. L-a „parcat" în baia familiei Marcu, pentru a putea discuta în voie cu amica ei. Când domnul Marcu s-a întors spre seară acasă, nu a fost prevenit de prezența animalului în cadă, unde se tolănise confortabil. Cu un gest firesc, omul s-a dus la baie, s-a descheiat la pantaloni și a început să se ușureze. Poate zgomotul produs de jet l-a trezit din visare pe animalul dulce, dar posibil feroce. Când Marcu – contabilul, nicidecum Evanghelistul! – l-a observat, efectiv a încremenit de frică. După vreo douăzeci de minute, consoarta, mirată că omul nu li se alătură la o cafeluță, l-a strigat. Neprimind vreun răspuns, l-a căutat prin casă. L-a găsit în baie, cu pantalonii în vine, privind înspăimântat animalul care se ridicase în patru labe și, confruntat cu o violare flagrantă a codului bunelor maniere, nu înțelegea nici el ce se întâmplă.

Probabil că altul ar fi fost destinul meu dacă rămâneam în Dudești și continuam să merg cu copiii vecinilor să punem cuie pe șina de tramvai ca să obținem delicate „flori" de metal. Poate m-aș fi înhăitat, vai, cu vreun membru al găștii din Han, dar, în 1971, ne-am mutat în Berceni Sud II, cartier ce tocmai se ridica în lumea realismului socialist atotcuprinzător, care încet-încet aneantiza Bucureștii pitorești de odinioară, a căror istorie și istorii continuă să mă fascineze în chip unic.

Așadar…

www.cartepedia.ro

În secolul al XVII-lea, Bucureștii încă erau o așezare micuță, aflată pe malul stâng al Dâmboviței, însă dominată de turlele mai multor biserici.

www.cartepedia.ro

Între „stâna lui Bucur“ și „Micul Paris“, evoluția cetății, de la sălaș de păstori și târgușor de câmpie la reședință domnească, capitală și urbe europeană cosmopolită

Între legende îndoielnice și consemnări documentare certe se perpetuează o puzderie de speculații despre istoria străveche a orașului. Cel mai comod este să o legăm etimologic de un ipotetic „Bucur“, posibil, în pur stil mioritic, „cioban vrâncean“.

În memoria colectivă apar fantazările mai recente „pentru copii și școlari – șoimi ai patriei și pionieri“ ale prolificului Dumitru Almaș[1], care construia ficțiunea despre un cioban cu numele Bucur și fiica sa (Anca?), răpită de tătari și recuperată de familie atunci când gheața râului Dâmbovița se crapă sub apăsarea hoardei de năvălitori călare, iar fata, o vrednică sportivă, scapă fiindcă, desigur, știa să înoate. Ulterior, preventiv, probabil prin secolele XIII-XIV (prima năvălire a tătarilor este consemnată în 1241), Bucur își fortifică stâna și reședința familială cu „gard înalt din butuci groși, ca un adevărat zid de cetate“, în jurul acestei enclave originare de civilizație dezvoltându-se o așezare, mai ales că oierul fondator ridică acolo și o bisericuță, „care se vede și azi“.

Acest puzzle este însă asamblat de prolificul fost redactor-șef al revistei *Magazinul Istoric*, pornind de la existența reală a unei biserici zise – apocrif? – „a lui Bucur ciobanul“, situată acum între Piața Unirii și Pasajul Mărășești, pe strada Radu Vodă, la numărul 33. O altă legendă spune că ar fi fost mai întâi construită din materialul cel mai la îndemână în zonă – lemnul provenit din Codrii Vlăsiei – de către ciobanul Bucur și zidită apoi temeinic din cărămidă în jurul anului 1416 de către Mircea cel Bătrân. Datarea ei este însă un subiect controversat, istoricii considerând că este mult mai nouă, cu câteva secole chiar, decât spune tradiția orală trecută pe nesimțite în cărți în perioada romantică de la jumătatea veacului al XIX-lea. În volumul postum,

[1] Dumitru Almaș, *Povestiri istorice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982-1984.

www.cartepedia.ro

editat în 1995, Emanoil HagiMosco[1] afirmă tranșant că aceasta este o „născocire" a lui Alexandru Pelimon[2], care apare prima oară în cartea acestuia din 1858, intitulată explicit *Bukur, istoria fundării Bucureștilor*. De altfel, atât colonelul Papazoglu[3], în 1891, cât și Ionnescu-Gion[4], în 1899, arătau că nu au găsit niciun fel de informații în arhive care să susțină afirmațiile lui Alexandru Pelimon. O mențiune scrisă despre Bucur în calitate de întemeietor figurează în însemnările consulului Angliei la București, Wilkinson, publicate în 1820 la Londra. Anterior, mențiunea apăruse, în 1761, și într-un manuscris al misionarului catolic Blasius Kleiner. Dar prima consemnare a legendei lui Bucur se regăsește în monografia din 1728 a istoricului brașovean sas Johann Filstich, intitulată *Tentanem Historiae Vallachicae*, care face referiri la „Metropolis in Turcica Valachia (...) *Bukurestum*".

Papazoglu scrie că bisericuța de la care porneau multe speculații „este în adevăr făcută, la anul 1568, de Alexandru Vodă, fiul lui Mircea Vodă, zis Ciobanu, pe locul cimitirului, lângă mânăstirea clădită de el între baltă și Dâmbovița, în marginea Bucureștilor". Confuzia lui Pelimon ar fi putut proveni din faptul că tatăl ctitorului era cunoscut ca Mircea „Ciobanul". În 1939, Nicolae Iorga[5] este, însă, mai concesiv: „Dacă legenda îi așază locuința pe dealul de la Radu Vodă, numind Biserica lui Bucur paraclisul de cimitir al călugărilor mânăstirii lui Alexandru Vodă Mircea și a nepotului de fiu, Radu, aceasta înseamnă siguranța populară, păstrată prin viu grai de la o generație la alta, că acolo e leagănul cetății".

Interesant este că istoricul Adrian Majuru[6], directorul Muzeului de Istorie al Municipiului (aflat în Palatul Șuțu), amintește, în câteva dintre lucrările sale, că în limba albaneză *bukureshti* înseamnă „frumos este", trimițând la o altă posibilă ipoteză toponimică. Antroponimul de origine albaneză (*bukur* = „frumos") a fost legat de unii istorici și lingviști, precum Iorgu Iordan[7], de numele Radu (*radosti* = „bucurie"), cu referire directă la domnitorul Radu cel Frumos, care își stabilise aici reședința. Iar prin etimologie populară, domnitorii fanarioți au tradus toponimul prin Hilariopolis, ceea ce în limba greacă înseamnă „Orașul Veseliei".

---

[1] Emanoil Hagi-Mosco, *București. Amintirile unui oraș. Ziduri vechi. Ființe dispărute* (ediție îngrijită de Ștefan Pleșia, Dan Pleșia și Mihai Sorin Rădulescu), Editura Fundației Culturale Române, București, 1995.

[2] Alexandru Pelimon, *Bukur, istoria fundării Bucureștilor*, 1858.

[3] Lt.-Colonel D. Pappasoglu, *Istoria fondărei orașului București, Capitala Regatului Român. De la anul 1330 până la 1850*, Tipografia Universul Luigi Cazzavillan, București, 1891. Ediție îngrijită de Adrian Năstase la Editura Asociației Române pentru Educație Democratică, București, 2000.

[4] G.I. Ionnescu-Gion, *Istoria Bucurescilor*, Stabilimentul Grafic I.V. Socec, București, 1899.

[5] N. Iorga, *Istoria Bucureștilor*, Ediția Municipiului București, București, 1939.

[6] Adrian Majuru, *Timpul orașului București. Formarea orașului. Istoria mahalalelor. Mentalități contemporane*, Editura Muzeului Municipiului București, 2017.

[7] Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, Editura Academiei, București, 1963.

www.cartepedia.ro

În mod evident, dovedită și de săpăturile arheologice, locuirea zonei nu avea cum să înceapă abia în Evul Mediu târziu, pe când un ipotetic cioban își va fi mutat sau nu turmele din Munții Vrancei către sud, înspre mănoasa Câmpie a Dunării, stabilindu-se inițial vremelnic, apoi sedentarizându-se pe malul Dâmboviței. În diferitele ediții ale monumentalei sale istorii, Constantin C. Giurescu[1] trimite înapoi în Comuna Primitivă, arătând că în Paleolitic și Neolitic râurile mai mari din regiune, atât Dâmbovița cât și Colentina, prelungindu-se apoi spre Valea Mostiștei, au cunoscut pe malul lor felurite așezări omenești, unele specifice Culturii Gumelnița. Radu Olteanu[2] arată că la Chitila s-a descoperit o brățară de aramă, cu capete în formă de șarpe. Până în 1800 î.Hr. apar anumite dovezi ale existenței unor comunități în zonele Dudești, Lacul Tei și Bucureștii Noi de astăzi. Investigațiile arheologice arată trecerea acestei zone printr-un proces de dezvoltare din Epoca Bronzului și până în anul 100 î.Hr., în timpul căruia zonele Herăstrău, Radu Vodă, Lacul Tei, Pantelimon, Dealul Mihai Vodă, Popești-Leordeni și Popești-Novaci sunt populate de indo-europeni (geto-daci). Primele locuințe de după retragerea aureliană din 273 d.Hr. sunt atestate în secolele III-IV.

Asemenea situri sunt ușor de identificat, dar se pune întrebarea legitimă de ce, abia de prin secolul al XV-lea, în zonă apare documentat nucleul unei așezări mai mari, de tip orășenesc – „cetate". Pe lângă mereu invocata penurie de arhive cronicărești, explicația este, totuși, una destul de simplă. Mai bine de un mileniu, localnicii au preferat să se aglutineze strategic în număr semnificativ preponderent în zone care, în cazul valurilor migrationiste, puteau fi apărate în mod natural, chiar dacă și dublate de fortificații, sau ofereau căi de fugă eficiente. Or, aici, la câmpie, pe un relief plat, acest lucru era improbabil. Abia mult mai târziu, când au început să se stabilizeze și să sporească enorm în relevanță drumurile comerciale care plecau din nordul Europei și duceau peste Dunăre, prin intermediul raialelor de la Giurgiu și Vidin, spre Moscopole, Adrianopole și Constantinopole/Stambul, în sud, un loc ca proto-Bucureștiul a început să devină atractiv ca haltă a caravanelor negustorilor, ajungând apoi să detroneze cetatea de scaun a Târgoviștei din rolul său de capitală a Munteniei, politicul privilegiind factorul economic. Asta se întâmpla pe un fond de relativă stabilitate administrativă și militară a Țării Românești, care după Mircea cel Bătrân începea să-și consolideze tot mai mult identitatea statală, însă nu însemna că, totuși, în repetate rânduri, ulterior, urbea în continuă expansiune nu a fost pârjolită și parțial pusă la pământ de expedițiile

[1] Constantin C. Giurescu, *Istoria Bucureștilor din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre*, Editura pentru Literatură, București, 1966. (Constantin C. Giurescu – *Istoria Bucureștilor*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Sport-Turism, București, 1979).

[2] Radu Olteanu, *Bucureștii în date și întâmplări*, Editura Paideia, București, 2002.

www.cartepedia.ro

de pradă sau de pedepsire ale cohortelor venite de la sud, dar și de la nord de Dunăre. Practic, până la ultimele bătălii distructive din 1944-1945, orașul, devenit între timp reședință de Principat și, apoi, de Regat, a avut de suferit periodic de pe urma unor astfel de evenimente. Cu toate acestea, tot periodic a fost reclădit și s-a extins, beneficiind și de proiectele de sistematizare și modernizare propuse de Kiseleff, Carol I, Pache Protopopescu (inspirat de ceea ce făcuse baronul Haussman la Paris) sau Carol al II-lea, dar fiind și confruntat de elanul demolator al megalomanului Ceaușescu, care visa, în locul unui „Mic Paris", cu numeroase elemente de Belle Époque, un nou „Phenian", inspirat de vizita de prost augur în China și Coreea de Nord.

Cum-necum, prima mențiune certă a așezării apare abia pe 20 septembrie 1459, în timpul celei de-a doua domnii a lui Vlad Țepeș, în faimosul hrisov prin care domnitorul scutește de dări și întărește dreptul de proprietate al unor mici feudali (Andrei, Iova și Drag), indirect atestând poziția specială a „Cetății" pe drumul dintre Târgoviște și Giurgiu. Ulterior, cronicarul Radu Popescu, citat de Gheorghe Parusi[1], relatează execuția lui Vlad cel Tânăr (1510-1512) de către Mehmet Pașa, fapt petrecut „supt un păr în București".

În scurt timp de la emiterea hrisovului, după arestarea lui Vlad Țepeș de către Matei Corvin și încarcerarea lui la Vișegrad, Bucureștiul va fi ales de către Radu cel Frumos ca reședință domnească. Între anii 1558–1559, la Curtea Veche este construită Biserica Domnească, ctitorie a domnului Mircea Ciobanul, aceasta rămânând până astăzi cel mai vechi lăcaș de cult din oraș păstrat în forma sa inițială. Numai că abia în anul 1659, urmându-se o directivă venită de la Stambul, sub domnia lui Gheorghe Ghica, Bucureștiul avea să devină oficial capitala Țării Românești. Rațiunea suzeranului otoman consta în faptul că o capitală în zona de câmpie și destul de aproape de Dunăre era mult mai ușor de controlat decât Târgoviștea, care oferea și posibilitatea de retragere peste munți, în Transilvania. Din acest moment se va trece la modernizarea masivă a orașului. Astfel, în 1661 apar primele drumuri pavate cu piatră de râu, iar în 1694 se înființează prima instituție de învățământ superior, Academia Domnească, aflată în clădirile de la Mânăstirea „Sfântul Sava". Ca să nu mai vorbim că, la 1667, turcul Hamie, fost ienicer, deschidea prima „kahvenea".

În timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu, orașul se dezvoltă și mai mult, în special după ce domnitorul construiește Palatul Mogoșoaia în 1702 și Spitalul Colțea în 1704. Bucureștiul devine și un important centru economic, care se remarcă prin creșterea rapidă a numărului meșteșugarilor și a populației ce se mărește continuu prin aducerea de locuitori din întreaga Muntenie, dar și atragerea multor comercianți și meseriași străini. Astfel, în anul 1798, Bucureștiul avea peste 30 000 de locuitori,

[1] Gheorghe Parusi, *Cronica Bucureștilor, întocmită din document și sentiment*, Editura Compania, București, 2005.

www.cartepedia.ro

iar în 1831 peste 60 000. Începând cu prima jumătate a secolului al XIX-lea (epoca Regulamentului Organic implementat de guvernatorul țarist Kiseleff), și mai ales după alegerea Bucureștiului, în 1862, capitală a Principatelor Unite și apoi a României, apare o serie de instituții de mare interes public, precum Teatrul Național, Grădina Cișmigiu, Societatea Academică, Filarmonica, Universitatea, Gara de Nord, Grădina Botanică, Ateneul Român, Banca Națională și multe altele.[1]

Carol I a fost personajul exponențial care a condus România vreme de aproape jumătate de secol spre o devenire întru modernitate, deși la urcarea sa pe tronul Principatelor Unite, în 1866, țara încă „zăcea turcită", într-o indecizie cu adevărat istorică. În vremea sa și Bucureștiul s-a transformat radical, plecând de la un nivel mediocru. Potrivit unei faimoase anecdote istorice, în primăvara anului 1866, convoiul Prințului care venea să-l înlocuiască pe Cuza a intrat în oraș, unde pavajul străzilor era îngrozitor, iar casele erau de o modestie absolută, dar gătite festiv pentru această inedită zi de sărbătoare. La un moment dat, în dreptul uneia dintre casele sărăcăcioase pe lângă care se îndrepta convoiul este observată o gardă de onoare. Dialogul dintre Generalul Golescu și Prințul Carol a fost unul memorabil și menit să-l introducă foarte abrupt pe noul domnitor în realitățile țării sale de adopție.

Prințul Carol: Quést –ce qu'il ya dans cette maison?

Generalul Golescu: C'est le palais…

Prințul Carol: Ou… est le palais?

După această întrebare involuntar retorică, Golescu nu a mai avut curaj să răspundă și doar a arătat cu degetul spre o casă cu un etaj, modestă, care fusese și reședința domnitorului Cuza, și ale cărei ferestre dădeau spre o piațetă murdară, în care porcii se jucau pur și simplu în noroi.

În paralel cu marcarea noului statut al țării pe coordonate internaționale, obținându-se inclusiv independența în urma războiului româno-ruso-turc din 1877-1878, nu este neglijată nici evoluția internă a statului, fiind puse și consolidate constant temeliile ei culturale. La 15 septembrie 1867, Carol I devine membru de onoare al Societății Academice Române, instituită prin Decret Domnesc în 1867, devenită apoi Academia Română, la 30 martie/12 aprilie 1879. (Protector și președinte de onoare al Academiei Române între 1879 și 1914, Regele a lăsat acesteia, prin testament, suma de 600 000 de lei.)

În 1867 ia ființă Școala Normală „Carol I", finanțată din caseta personală a Domnitorului. La 11 mai 1868 este înființată Societatea Filarmonică Română. În timpul domniei lui Carol I se inaugurează și Palatul Universității din București (14 decembrie 1869), iar în 1888 Ateneul Român. La 14 martie 1895 se înființează Fundațiunea Universitară „Regele

[1] *https://evenimentulistoric.ro*

www.cartepedia.ro